

ÁŠŠEČILGEHUS | SAKSFRAMLEGG

čoahkkin møte	: Riikkačoahkkin 2022
beaivi ja báiki tid og sted	: Čakčamánu 23.-25. b. 2022 - Áltá
áššenummar saksnummer	: 2022/3.1.
áššemeannudeaddji saksbehandler	: riikkastivrra/landsstyret

2022/3.1 NSR VÁLDOORGANISAŠUVNNA JAHKEDIEĐÁHUS

Riikkastivra ja čállingoddi

NSR riikkastivra lea áigodagas gaskal 2020 ja 2022 riikkačoahkkimiid bargan doaibmaplána vuodul mii mearriduvvui digitála riikkačoahkkimis Interactio nammasaš čoahkkinlávddis golggotmánu 3.-4. beivviid 2020.

Áigodagas golggotmánu 24. beivvi 2021 rádjái leat riikkastivrras leamaš mielde:

Jodiheaddji: Runar Myrnes Balto
Organisatoralaš nubbinjodiheaddji: Saia Stueng
Politihkalaš nubbinjodiheaddji: Vidar Andersen
Miellahttu: Sara Marja Magga
Miellahttu: Betty Kappfjell
Miellahttu: Beaska Niillas

Jodiheaddji Runar Myrnes Balto geassádii golggotmánu 24. beivvi 2021 ja dan rájes leat riikkastivrras leamaš mielde:

Konstituerejuvvon jodiheaddji: Vidar Andersen
Organisatoralaš nubbinjodiheaddji: Saia Stueng
Miellahttu: Sara Marja Magga
Miellahttu: Betty Kappfjell
Miellahttu: Beaska Niillas
Miellahttu: Gunn Anita Jacobsen

Dasa lassin leat riikkastivrii searvan álgi miellahtut sámediggejoavkkus, nuoraidlávdegottis, Sámerádis ja sámediggerádis. Sara Marja Magga álggii bargolávdegoddái golggotmánu 26. b. 2021 gč. NSR riikkastivrra bargobagadusa man mielde okta välljejuvvon miellahtuin sáhtta álgit

bargolávdegoddái jus muhtin luohpá áigodagas. Gunn Anita Jacobsen álggii Sara Marja Magga sajis fásta oassálasti riikkastivralahttun.

2021:s dollojuvvojedje 12 digitála riikkastivračoahkkima Zoom bokte. Covid-19 mielddisbuvttii ain hástalusaid 2021:s NSR:ii, seamma ládje go buohkaide earáide. Pandemiija geažil nuppástuvvui jahkečoahkkima formáhtta, danne go riikkastivra ii duostan čohkket organisašuvnna fysalaččat. Danne dollojuvui digitála riikkačoahkkin 2020:s, ja vel liige riikkačoahkkin ođđajagemánu 2021 gos presideantaevttohas válljejuvui ja stuora politihkalaš ja dehálaš áššit giedahallojuvvojedje. Riikkačoahkkin dollojuvui Interactio nammasaš čoahkkinlávddi bokte, gos buohkaide lea vejolaš čuovvot sáddaga.

Organisašuvdnaovdánahttin ja miellahttorekrutteren

Riikkastivra lea bidjan doaibmabijuid johtui ovdánahttit organisašuvnna. #NSRmaid lea vuoruhuvvon čuovvuluvvot maiddái dán áigodagas. Dieđihanjoavkkus leat mielde nubbinjođiheaddji Saia Stueng, čállingotti jođiheaddji (Thomas Myrnes Nygård/Aslak Heika Hætta Bjørn), Beatrice Fløystad, Paul Bendikk Jáma ja Ester Fjellheim. Joavku lea gearggus ja čuovvu rutiinnaid das movt seksuála givssidemiid dahje illastemiid galgá giedahallat jus dakkárat dieđihuvvojit. Riikkastivra lea maiddái ráhkadan njuolggadusaid dasa movt NSR-čoahkkimat galget čađahuvvot, mat mearriduvvojedje ovddit riikkačoahkkimis, ja mat sáddejuvvojit čoahkkingohččuma mielddusin go leat fysalaš čoahkkimat. Vásihuvvo ahte lea dát leat buorit muittuhusat vai bissu buorre organisašuvdnakultuvrra. Ehtalaš njuolggadusat galget ođasmahttojuvvojit riikkačoahkkináššis NSR 47. riikkačoahkkimis čakčamánu 2022.

Heiveheamit leat deattuhuvvon nannen dihte báikkálaš servviid oassálastima mearrádusproseassain, dan sadjái go geavahit resurssaid nammadit organisašuvdnalávdegottiid. Riikkastivra lea doalahan diehtujuohkinjođu ja lea geahččalan čađahit siskkáldas gulaskuddamiid organisašuvnnas politihkalaš proseassaid birra mat leat jođus Sámedikkis ja válgaprográmma buvttadeami oktavuodas. Leat dollojuvvon digitála webinárat/sopstestalleme organisašuvnna várás válgagičču oktavuodas. Mánáidgárddit, bieggafápmu ja psyhkalaš dearvašvuohta ledje muhtin fáttát mat digaštallojuvvojedje.

NSR báikkálaš searvvit ožžo maiddái iežaset ruovttusiidduid ođđa nsr.no vuolde 2021:s. Ođđa neahttasiidu almmuhuvvui cuoŋománu 2021 4 gillii; davvisámegillii, lullisámegillii, julevsámegillii ja dárogillii. Dollojuvvojedje 3 digitála kurssa organisašuvdnii ja sáddejuvui maiddái bagadus báikkálaš servviid neahttasiidduid geavaheami olis.

NSR:s leat dál 25 báikkálaš searvvi miehtá riikka. NSR vásiha ahte miellahttologut lassánit, 2020:s ledje 1053 miellahtu ja 2021:s ges 1155 miellahtu. Dát dáidá boahit maiddái das go 2021 lei válgajahki. Riikkastivra oaidná dattetge stuorrunvejolašvuođaid, ja leat lágíduvvon kampánjjat gos báikkálaš searvvit gaskaneaset gilvalit oččodit miellahtuid, ja maiddá miellahttooččodeamit

sosiála mediain. Dát lea juoga masa áinnas oččošeimmet šaddat ain čeahpibut. Riikkastivra lea veahkehan áсахит ođđa servviid ja lea muhtin báikkiin maiddái rávven ođđasisstrukturenproseassain.

Siskkáldas gulahallan

Lea oppalaččat bargojuvvon sihkkarastit ahte dieđut juogaduvvojit riikkastivrra, báikkálaš servviid, nuoraidlávdegotti ja sámediggejoavkku gaskka. Lea áсахuvvon diehtujuohkinjohtu buot áššiid birra mat ovddiduvvojit Sámedikkis báikkálaš servviide. Álggos e-poastta bokte jođiheaddjis, ja dasto áсахuvvon rutiidnan ahte joavkočállli čállá diehtočállosa buot áššiid birra neahttasiidui ja sosiála mediaide. Eambo dieđut sámediggejoavkku ja ráđi birra leat olámuttos organisašuvdnii.

Riikkastivra lea galledan olu báikkálaš servviid mannan riikkačoahkkima rájes. Riikkastivra lea geahččalan nu bures go lea nákcen čuovvulit báikkálaš servviid digitála čoahkkínlávddiid bokte, ja visot báikkálaš searvvit leat ožžon fállun teknihkalaš veahki čađahit digitála čoahkkimiid. Mánnga báikkálaš searvvi leat vásihan ahte digitála čoahkkimiid ođđa láchčin maiddái lea dahkan vejolažžan čađahit čoahkkimiid gos leat sihke fysalaš ja digitálalaš oasseváldit, mii sáhtta lea vuogas bieđggus sámi guovlluin ja mii sáhtta buoridit oassálastima oppalaččat.

Lea bargojuvvon báikkálaš servviid bagadusain mas leat rávvagat movt doaimmahit NSR báikkálaš searvvi álkis ja buriin vugiin. NSR lea maiddái ohcan ja ožžon doarjaga 2021:s ráhkadit organisašuvdnagiehtagirjji, ja dát prošeakta álggahuvvo 2022 čavčča. Lea leamaš fokus dasa ahte álkidahttit miellahttovuogádaga nu ahte bargu šaddá álkít báikkálaš servviide, ja ahte buot miellahtut dál ožžot sierra miellahttoprofiilla. Miellahtut sáhttet dál oazžut rehkega ja máksit miellahttuvuođa Vipps bokte.

Čoahkkimat ja ovddasteapmi

2021:s lágiduvvui liige riikkačoahkkín Interactio bokte. Dollojuvvojedje maiddái mánngat čoahkkimat organisašuvnna válgagižzoráhkkanemi ja -čađaheami oktavuodas.

Lea oppalaččat leamaš olu fokus sisabahkkenáššiide dán áigodagas, ja riikkastivra lea atnán dehálažžan doarjut sámi vuoigatvuodaguddiid doppe gos leat báhka áššit. NSR lea leamaš mielde mánngga konferánssas, semináras, čoahkkimiin ja lea fitnan geahčadeame mánnga guovllu gos leat dákkár fáttát.

NSR lea leamaš hui aktiivvalaš Nussir-áššis dan oktavuodas go ráđđehus attii ruvkefitnodahkii doaibmalobi ođđajagemánus 2019. Dát lea prinsihpalaččat dehálaš ášši man NSR lea vuoruhan bajás, earret eará dan bokte ahte lea oassálastán mánngga lágideamis.

NSR lea maiddá oassálastán sártniiguin ja apeallaiguin miellačájehemiin, erenoamážit go lea sáhka industriijahukseimiin sámi guovlluin.

Sosiála mediat, neahttasiidu ja mediabargu

Riikkastivra lea vuoruhan oinnolašvuoda almmolašvuodas hui bajás. Leat deaddiluvvon olu lohkkidčállosat ja kronihkat mediain sihke našuvnnalaččat, riikkamedias, regionálalaččat ja báikkálaččat, iešguđetge sisabahkkenássiid birra, giellapolitihka ja giellahálddašanguovllu birra, konspirašuvdnateoriijaid birra sápmelaččaid ektui, konsultašuvdnalága birra, nealgudanstreaikka ja Sámedikki ávvudemiid birra, loddema ja sámi luonddugeavaheami kriminaliserema birra, heajos stáhtabušehta birra jna. Riikkastivrras leat maiddá leamaš moanat doaimmahuslaš čállosat mat leat ovddidan NSR-politihka ja váikkuhan servodatdigaštallama. Doarvá dál lea okta ovdamearka, man maiddá eará aktevrrat leat geassán alcceseaset.

SoMe:s leat dollojuvvon muhtin politihkalaš kampánjjat guolástuspolitihka, meahcástanvuoigatvuođaid ja loddema, bieggafámu ja sisabahkkenássiid birra. Riikkastivra lea vuoruhan loktet gelbbolašvuoda sosiála mediaid geavaheami dáfus, ja lea buoridan govaid ja videoid geavaheami. Lea leamaš dehálaš čuovvut mielde SoMe ovdáneami, ja organisašuvdna lea buvttadan olu digitála materiála iežas lávddiide 2021 válgagičču oktavuodas.

Neahttasiidu ođasmahttojuvvo olu Sámedikki dievasčoahkkima ja sámediggejoavkku doaimma ássiiguin, ja oalle bures maiddá dainna maid riikkastivra ja nuoraidlávdegoddi barget. Báikkálaš searvvit leat dál ožžon sierra vuollásaš siidduid, ja oallugat leat váldán daid atnui. Dássázi leat lágiduvvon dušše digitála kurssat, ja mii oaidnit dárbbu lágidit fysalaš kurssa neahttasiidogeavaheami birra nu ahte buohkat válddäše atnui dán ođđa lávddi.

Fierpmádagat ja lihtut

Riikkastivra lea leamaš sihke SSR ja NBR riikkačoahkkimiin, ja lea čađahuvvon gulahallančoahkkinn Sámeráđiin mas NSR lea miellahttun. NSR oassálasttii Sámekonferánsa 2022 plánemis dan bokte ahte lei mielde stivrenjoavkkus. Doppe leat boahtán mánga árvalusa movt sáhtášii ain ovttasbargat, ja NSR lea bivdán geahčadit vuogádagaid gos Sámeráđi sáhtášii láchit ja álkidahttit dili mángga smávit sámi organisašuvdnii. Okta ovdamearka lea Interactio, mainna Sámeráđis lea šiehtadus, ja gos NSR sáhtá ávkkástallat sin šiehtadusain.

Riikkastivra lea maiddá joatkán ja nannen iežamet fierpmádaga biraslihkadusas mii juo lea ásuuvvon, ja doallá lagas oktavuoda Luonddugáhttenlihtuin ja NU:in. Mii leat maid huksen buori oktavuoda ođđa Motvind Norge nammasaš organisašuvnnain, ja mis lea ovttasbargu jođus dáiguin organisašuvnnaiguin ja La Naturen Leve-organisašuvnnain.

Giella

Sámegeiella lea NSR almmolaš giella, ja mii galgat leat buorren giellaarena ja giellaovdagovvan. Riikkastivra geahččala nu guhkás go lea vejolaš gelbbolašvuoda, resurssaid ja ekonomijja dáfus fuolahit ahte sáhtta sámástit riikkastivračoahkkimiin, joavkočoahkkimiin ja stuorát čoahkkimiin organisašuvnnas. Visot riikkastivračoahkkimat čađahuvvojit dulkkain, nu ahte sámegeiella lea čoahkkingiellan maiddái doppe. Bargolávdegoddi (BL) čađaha iežas čoahkkimiid davvisámegillii, ja eanas čálalaš gulahallan BL:s lea davvisámegillii. Lea prinsihppa ahte sosiála media-poasttat galget leat guovtti gillii, ja mii bargat dan ovdii ahte maiddái e-poasttat ja neahhtaáššit leat guovtti gillii.

NSR bargá aktiivvalaččat ovddidit giellapolitihka, sihke báikkálaččat, regionálalaččat ja Sámedikki bokte.

Politiikkalaš bargu ja politiikkaovdánahttin

NSR lea bargan Sámedikkis *Muohtačalmmit*-julggaštusa vuodul dassáži go vuodđuduvvui ođđa Sámediggi golgotmánus 2021. 2021:s ledje sámediggeválggat, mii mearkaša ahte stuora oassi organisašuvnnas lea bargan válgagiččuin raporterenáigodagas. Silje Karine Muotka válljejuvvui NSR presideantaevttohassan liige riikkačoahkkimis ođđajagemánu loahpas, ja maŋnel son válljejuvvui sámediggepresideantan. NSR lihkostuvai bures válggaiguin go oaččui 17 válljejuvnon áirasa, ja soabai maŋnel válggaid ovttasbarggu Guovddášbellodagain ja Ávjovári Johttisápmelaččaid Listtuin. Ovttasbargobealálaččat barget *Beaiveálgu*-julggaštusa vuodul.

Riikkastivra lea bargan riikkaidgaskasaš aktevrraid hárrái nu go investoriid dahje eaiggátfitnodagaid hárrái mat leat áittan sámi beroštumiide, áššiin gos Sámedikkis ii soaitte leat váldi. Leat maiddái sáddejuvnon gulaskuddancealkámušat olu stuora sámi áššiin organisašuvnna bealis.

MEARRÁDUS EVTTOHUS | FORSLAG TIL VEDTAK:

NSR riikkačoahkkinn dohkkeha NSR válдоorganisašuvnna ovddiduvvon jahkedieđáhusa.
